

Η Εκπαίδευση στις Ελληνικές Κοινότητες της Βόρειας Θράκης

Δέσποινα Ιωαννίδου
Περίληψη Πτυχιακής Εργασίας
Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δ.Π.Θ.

26.6.12.

Η πτυχιακή εργασία πραγματεύεται το ζήτημα της εκπαίδευσης στις ελληνικές κοινότητες της Βόρειας Θράκης τον 19^ο αιώνα. Το πρώτο μέρος της εργασίας αποτελεί το ιστορικό πλαίσιο και αναφέρεται στην ίδρυση της Ανατολικής Ρωμυλίας και στην ένωσή της με την ηγεμονία της Βουλγαρίας. Το δεύτερο μέρος επικεντρώνεται στην εκπαίδευση της Θράκης τον 19^ο αιώνα: στον σκοπό της εκπαίδευσης, στην δομή και την οργάνωσή της, στους φορείς και στους συλλόγους την Ανατολικής Ρωμυλίας αλλά και στον τρόπο λειτουργίας των σχολείων της.

Η περιοχή της Βόρειας Θράκης μετά την υπογραφή της συνθήκης του Βερολίνου (1878), η οποία αναθέωρησε αυτήν του Αγίου Στεφάνου, μετονομάστηκε σε Ανατολική Ρωμυλία και θα βρισκόταν υπό την κυριαρχία της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Το καθεστώς της θα ήταν ημιαυτόνομο και μαζί με την σύμφωνη γνώμη της Τουρκίας και των Μεγάλων Δυνάμεων θα όριζαν τον διοικητή της ο οποίος θα έπρεπε να ήταν χριστιανός.

Η ένωση της Ανατολικής Ρωμυλίας με την Βουλγαρία έπρεπε να έχει την σύμφωνη γνώμη των δυτικών χωρών. Αυτό που ενδιέφερε κατά κύριο λόγο την βουλγαρική κυβέρνηση ήταν η διεθνής αναγνώριση της ένωσης. Η πραγματοποίηση της ένωσης επήλθε στις 5 Απριλίου 1886, με την σύμβαση του Τόπχανέ, και αναγνωρίστηκε *de facto*. Την περίοδο 1885-1906 το ελληνικό στοιχείο αποδυναμώθηκε σε εκκλησιαστικό και σε εκπαιδευτικό επίπεδο.

Η παιδεία στην Θράκη τον 19^ο αιώνα ήταν παρόμοια με αυτή της υπόλοιπης Ελλάδας. Κύριος σκοπός της εκπαίδευσης ήταν η διαμόρφωση εθνικής συνείδησης αλλά και η ενίσχυση του εθνικού φρονήματος. Αυτό επιτυγχάνονταν κυρίως με την διδασκαλία των κατάλληλων μαθημάτων. Για την πνευματική και κοινωνική ανέλιξη στην ελληνικές κοινότητες της Ανατολικής Ρωμυλίας πολύ σημαντικό ρόλο έπαιξαν η εκκλησία, οι κοινότητες αλλά και οι σύλλογοι οι οποίοι επειδή διέθεταν έσοδα ενίσχυαν οικονομικά τα σχολεία. Το μεγαλύτερο μέρος των συλλόγων αυτών είχε ως απώτερο στόχο πέρα από την ενίσχυση των σχολείων, σε θέμα υποδομής-εκπαιδευτικό δυναμικό-χορήγηση βιβλίων, την ενίσχυση του εθνικού και θρησκευτικού φρονήματος των Ελλήνων.